

คาถาอุณฺหิสสวิชัยศักดิ์สิทธิ์ : ต่ออายุป้องกันภัย Unhassavichai Sacred : Renewal Protection

พระราชปรียัติวิมล (ศรีสุระ)¹ และ วิเชียร แสนมี²

Phra Rajpariyattivimol (Sri-sura)¹ and Vichian Sanmee²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด¹

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

มหาวิทยาลัยขอนแก่น²

Khonkaen University

E-mail : Buddhist-philosophy@hotmail.com

บทคัดย่อ

อุณฺหิสสวิชัยยะคาถา เป็นพระคาถาที่นิยมสวดเพื่อสืบชะตาต่ออายุในคนที่กำลังจะหมดอายุขัย ชะตาขาด มีเคราะห์ และยังเป็นพระคาถาศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยป้องกันภัยจากภูตผีปีศาจและสิ่งไม่ดีที่ทั้งปวงได้อีกด้วย พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงให้เทวดาได้สดับรับฟังจนหลุดพ้นจากอำนาจเครื่องพันธนาการและเกิดในสุคติภูมิที่ดี ด้วยเหตุนี้ชาวพุทธส่วนหนึ่งจึงมีความศรัทธาและนิยมนิมนต์พระมาสวดเสมอ เพื่ออาศัยอำนาจคุณพระรัตนตรัยบันดาลให้มีสุขภาพแข็งแรง อายุยืน แคล้วคลาดปลอดภัยจากสิ่งไม่ดีทั้งหลาย จะบอกว่า เป็นความศักดิ์สิทธิ์หรือไม่อย่างไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับศรัทธาของผู้สัมผัสได้ ที่สำคัญสุดให้มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจนั้นคือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เมื่อมีสัจจะที่ฟังสามอย่างนี้แล้ว ก็ไม่แคล้วปลอดภัยในที่ทุกสถานในกาลทุกเมื่อ โดยเฉพาะคุณของพระธรรม อานิสงส์ย่อมคุ้มครองรักษาผู้ประพฤติปฏิบัติไม่ให้เกิดไปในทางที่ชั่ว

คำสำคัญ : อุณฺหิสสวิชัย; ศักดิ์สิทธิ์; ต่ออายุ; ป้องกันภัย

Abstract

Spell It is a popular spell chant for renewal in the people who are about to expire, destiny, lack of luck, and also a sacred spell that protects against ghosts and bad things as well. The Buddha has shown the angels have heard. It is the power of the machine and born in a good place. For this reason, some Buddhists have faith and love to pray always. For the power of the Triple Gem to inspire healthy and longevity, safe from bad things. To say that is sacred or not. It depends on the faith of the touch.

The most important is that the mind is attached to the mind and the Buddhist monk when there are three rebuilt. It is not safe to place in every place in time. Especially you of the Exodus. The virtue will keep the wicked in the evil way.

Keywords : Unhassavichai; The sacred; Renew; Protection

บทนำ

ปัจจุบันเรามักจะได้ยินว่ามีคาถาศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ มากมายที่ชาวพุทธเรานิยมสวดเพื่อความ เป็นสิริมงคล เช่น คาถาชินบัญชร คาถาพาหุงมหากา ฯลฯ แต่ยังมีอีกคาถาที่ชาวพุทธนิยมนิมนต์พระมาสวด นั่นก็คือ คาถาอุณหิสสวิชัย โดยมากจะนิยมใช้สวดในงานทำบุญต่ออายุ ป้องกันอันตรายจากอมนุษย์ ภูต ผี ปีศาจ ในสมัยเป็นเด็กผู้เขียนจำได้ว่า เคยฟังสวดหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ทราบว่าบทนี้คืออะไร ทำไมต้องนิมนต์พระมาสวด และสวดแล้วจะได้อะไร แต่พอได้มาศึกษาแล้วจึงเห็นประวัติความเป็นมาที่ชัดเจน มีสรรพคุณด้านอายุวัฒนะและป้องกันเหตุเภทภัยต่างๆ ด้วยเหตุนี้กระมัง เมื่อมีคนในบ้านป่วย ชาวบ้านจึงมักจะนิมนต์พระมาสวดที่บ้าน เพื่อต่ออายุให้กับคนที่ล้มป่วยตั้งตำนานคาถาอุณหิสสวิชัย ซึ่งจะกล่าวในตอนต่อไปข้างหน้า และด้วยศรัทธาของชาวพุทธทางภาคอีสานส่วนมากจึงมีความเชื่ออย่างไม่แคลงใจ คาถาอุณหิสสวิชัยจึงเป็นหนึ่งในคาถาที่ควรรักษาเอาไว้ เพราะอย่างน้อยก็เป็นการชักนำให้ชาวพุทธไม่หยุดที่จะยึดคุณพระรัตนตรัยมาเป็นฉัตรป้องกันภัย เป็นการรำลึกถึงพระคุณอันประเสริฐทั้งสามประการ

พระคาถาบทนี้ อยู่ในสมัยพุทธกาล ที่พระพุทธเจ้าได้ทรงเมตตาให้เทวดาองค์หนึ่งที่กำลังหมดอายุขัยจะต้องลงไปเสวยกรรมในนรกแต่เทวดาองค์นี้ มีความกลัวมากที่จะต้องลงไปเกิดในเมืองนรกจึงดิ้นรนทุกวิถีทาง ที่จะไม่ไปแต่ก็ไม่มีใครจะช่วยเหลือได้แม้แต่องค์พระอินทร์ แต่ยังมีโชคดีที่ได้พบพระพุทธเจ้า และทรงแนะนำให้ภาวนาคาถาบทนี้ จะได้มีอายุยืนยาวนานต่อไปเพื่อที่จะได้ใช้เวลาที่เหลืออยู่นี้ บำเพ็ญภาวนา ใช้หนี้กรรมที่มีอยู่ให้หมดไปพระคาถาบทนี้ จึงมีพุทธานุภาพมากในเรื่องของการมีอายุยืนยาวและยังทำให้สุขภาพแข็งแรง ไม่เจ็บไข้ได้ป่วยอย่างง่าย ๆ อีกด้วยผู้ที่มีสุขภาพไม่ดี หรือช้ำโรค หรือป่วยเป็นโรคที่รักษายากแล้ว ควรหมั่นท่องภาวนาเป็นประจำจะหายได้โดยเร็ววัน

ตำนานคาถาอุณหิสสวิชัยฝ่ายเถรวาท

ตามตำนานกล่าวว่า ในสมัยหนึ่งพระบรมศาสดาเสด็จประทับอยู่เหนือพระแท่นศิลาอาสน์ภายใต้ต้นปาริชาติ ณ ดาวดึงส์พิภพ ตรัสพระสัทธรรมเทศนาอภิธรรม 7 คัมภีร์

โปรดพุทธมารดา ในกาลครั้งหนึ่งนั้นมีเทพบุตรองค์หนึ่งนามว่าสุปติภูริทัตตา ได้เสวยทิพย์สมบัติอยู่ชั้นดาวดึงส์มาช้านาน ก็อีก 7 วัน จะสิ้นบุญจตุตถจากดาวดึงส์ลงไปอุบัติในนรกเสวยทุกข์เวทนาอยู่ตลอดแสนปี ครั้นสิ้นกรรมในนรกนั้นแล้ว ก็จะไปบังเกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉาน 7 จำพวก เสวย วิบากกรรมอยู่ 500ชาติ ทุก ๆ จำพวก ยังมีเทพบุตรองค์หนึ่งชื่อว่า อากาสจารินี ซึ่งเป็นผู้รู้บุรพกรรมของสุปติภูริทัตตาเทพบุตร อาศัยความคุ้นเคยสนิทสนมกลมเกลียวกันตั้งแต่ครั้งเป็นมนุษย์ เคยได้รักษาอุโบสถศีลด้วยกันในอดีตชาติล่วงมาแล้ว มองเห็นอกุศลกรรมตามทันจะสนองผลแก่สหายของตน ก็มีจิตปรานีใคร่จะอนุเคราะห์ จึงเข้าไปสู่สำนักของสุปติภูริทัตตาเทพบุตร แล้วก็บอกเหตุที่จะสิ้นอายุภายในอันเร็ว ๆ นี้ ตลอดทั้งที่จะไปเกิดในนรก ครั้นพ้นจากนรกแล้วจะต้องไปกำเนิดสัตว์ดิรัจฉานให้ทราบสิ้นทุกประการ ฝ่ายสุปติภูริทัตตาเทพบุตร ได้ทราบเหตุดังนั้นแล้ว ก็มีความสะดุ้งตกใจกลัวคิดปริวิตก บุปพนิมิต 4 ประการ คือ ดอกไม้ทิพย์ร่วงโรย ประการหนึ่ง สรีระร่างกายมัวหมองไม่ส่องใส ประการหนึ่ง ผ้าทิพย์ภูเขา เครื่องทรงเศร้ามองไม่ส่องใส ประการหนึ่ง ครึ่งทรงผ้าสไบเข้าก็ร้อนกระวนกระวายไปประการหนึ่ง บุปพนิมิตเหล่านี้ก็ปรากฏแก่สุปติภูริทัตตาเทพบุตร บุปพนิมิต 4 ประการนี้ ปรากฏแก่เทพบุตรหรือเทพธิดาองค์ใดแล้ว เทพบุตรธิดาองค์นั้นจะต้องจุติจากเทวโลกอย่างแน่นอน (นงเยาว์ ชาญณรงค์, 2553 : 291)

เมื่อสุปติภูริทัตตาเทพบุตรทราบชัดเจนเช่นนั้นแล้ว ก็ไม่นิ่งนอนใจใคร่จะหาเครื่องป้องกัน จึงเข้าไปสู่สำนักท้าวอมรินทร์ราชาเจ้า ถวายอภิวาทแล้วกราบทูลเหตุการณ์ให้ทรงทราบ แล้วทูลอ้อนวอนขอชีวิตในสำนักอมรินทร์ โดยอเนกปริยายท้าวเธอตรัสตอบว่า ชื่อว่าความตายนี้เราเห็นผู้ใหญ่ในสรวงสวรรค์ ก็ไม่อาจห้ามบุพพกรรมอันมีกรรมแรงนี้ได้ เราเห็นอยู่แต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์โลกทั่ว 3 ภพ พระองค์เสด็จประทับอยู่ที่ใต้ต้นปาริชาติ มาเราจะพาเข้าเฝ้ากราบทูลอาราธนาให้พระองค์ทรงช่วยเหลือ สุปติภูริทัตตาเทพบุตรถือเครื่องสักการบูชาตามเสด็จท้าวอมรินทร์ราชา เข้าสำนักพระมหามุนีนาถพระศาสดาจารย์แล้ว กราบทูลเหตุการณ์เหล่านั้นให้พระองค์ทรงทราบ โดยสิ้นเชิง แล้วพระองค์ทรงแสดงบุพพกรรมของสุปติภูริทัตตาเทพบุตรองค์นี้เกิดเป็นมนุษย์มีความเห็นผิด เป็นผู้ประมาทตั้งอยู่ในมิจฉาทิฎฐิ เป็นพรานฆ่าเนื้อเปื้อปลาเป็นผู้มีใจแข็งกระด้าง ตบตีบิดามารดาต่อสมณชีพราหมณ์ ไม่ลุ่มรับนิมนต์ให้อาสนะที่นั่งภิกษุสงฆ์ผู้เข้าไปสู่สำนัก แม้เห็นแล้วก็ทำเป็นไม่เห็นเสีย ด้วยวิบากผลอกุศลกรรมอันนี้ตามทันเข้าสุปติภูริทัตตาเทพบุตรจึงได้ไปเกิดในนรกตลอดแสนปี ครั้นพ้นจากนรกขึ้นมา ก็จะไปกำเนิดแห่งสัตว์ 7 จำพวก คือเป็นแร้ง เป็นรุ้ง เป็นกา เป็นเต่า เป็นหนู เป็นสุนัข และเป็นคนหูหนวกตาบอดอย่างละ 500 ชาติ ด้วยอำนาจอกุศลกรรมนั้นแหละ ขอมหาบพิตรจงทราบด้วยประการฉะนี้

เมื่อทำวอมรินทร์ทรงทราบแล้ว ก็มีความเมตตาสงสารแก่สุปติภูริฐิตาเทพบุตรยิ่งนัก จึงกราบทูลให้พระองค์ทรงแสดงพระสังฆธรรมเทศนาอันจะเป็นที่พึ่งแก่สัตว์โลก ช่วยชีวิตเทพบุตรองค์นี้ไว้ไม่ให้ตายลงภายใน 7 วันนี้ สมเด็จพระบรมศาสดาจึงตรัสเทศนา คาถาอุณ्हิสสวิชัย มีใจความดังต่อไปนี้

อตถิ อุณ्हิสสวิชัย ฌมโม โลเก อนุตตโร สพฺพสฺตตฺติตถาย ตํ ตฺวํ คณฺหาหิ เทวเต ปรีวชเช ราชทณฺเฑ อมนุสฺเสหิ ปาวเก พยคฺเช นาคเ วิเสฏฺเต อกาลเรณฺณ วา สพฺพสฺมา มรณฺา มุตฺโต ฐฺเปตฺวา กาลมาริตํ ตสฺเสว อานุกาเวน โหตุ เทโว สุขี สทาสุทฺธสีลํ สมทาย ฌมฺมํ สุจฺริตํ จเร ตสฺเสว อานุกาเวน โหตุ เทโว สุขี สทา ลิกฺขิตตํ ปุชฺ ธารณฺ์ วาจนฺ์ ครุ ปเรสํ สุตฺวา ตสฺส อายฺยพฺพตฺมตีติ ฯ

ดูกรเทวดาทั้งหลาย พระธรรมนี้ชื่อว่าอุณ्हิสสวิชัย เป็นยอดแห่งพระธรรมทั้งหลายเป็นประโยชน์แก่สัตว์ทั้งมวล ท่านจงเอาพระธรรมนี้เป็นที่พึ่ง อุตส่าห์สวดบ่นสาธยายทุกเช้าค่ำ ย่อมห้ามเสียซึ่งภัยทั้งปวง อันจะเกิดขึ้นจากผีปิศาจหมู่พยัคฆะงูใหญ่น้อย และพญาเสนาอำมาตย์ทั้งหลายจะไม่ตาย ผู้ใดได้เขียนไว้ก็ดี ได้ฟังก็ดี ได้สวดมนต์ภาวนาอยู่ทุกวันที่ดีจะมีอายุยืน เทวเต ดูกรเทวดา ทั้งหลายท่านจงมีความสุขเถิด อนึ่งบุคคลผู้ใดบูชาแก้วทั้ง 3 คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ นี้เป็นยาอันอุดม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2556 : 215) ย่อมคุ้มครองผู้นั้นให้พ้นจากทุกข์ภัยพยาธิทั้งปวง ด้วยอำนาจพระอุณ्हิสสวิชัยนี้ จะรักษาคุ้มครองให้ชีวิตของท่านเจริญสืบต่อไป ท่านจงรักษาไว้ให้มั่นอย่าให้ขาดเถิด เมื่อจบพระสังฆธรรมเทศนาลง เทวดาทั้งหลายมีทำวอมรินทร์เป็นประธานได้ตีมรสแห่งพระสังฆธรรมเป็นอันมาก ฝ่ายสุปติภูริฐิตาเทพบุตร มีจิตน้อมไปตามกระแสแห่งพระธรรมเทศนานั้น ได้กลับอรรถภาพใหม่ คือมีกายอันผ่องใส เป็นเทวบุตรหนุ่มคืบมาแล้ว จะมีอายุยืนตลอดไปถึงพระพุทฺธพระนามว่าศรีอริยมะไตรยลงมาตรัสจึงจะจุติจากเทวโลกลงมาสู่มนุษยโลก เป็นพระอรหันตชินาสวะองค์หนึ่ง ดังนั้น ขอพุทฺธบริษัททั้งหลาย จงสำเหนียกไว้ในใจแล้วประพฤติปฏิบัติในพระคาถาอุณ्हิสสวิชัย ก็จะมีมโนมัยตามความปรารถนาทุกประการ

ตำนานอุณ्हิสสวิชัยในฝ่ายมหายาน

สูตรนี้เลื่อนแปรมาจาก “อุษณฺีวิชัยธารณฺี” ในภาษาสันสกฤต ของมันทรยานอย่างไม่ต้องสงสัย แต่ตัวคาถากลับแต่งเป็นบาลี และไม่มีเค้าเหมือนฝ่ายสันสกฤตเลย เข้าใจว่า จะเป็นด้วย ท่านผู้แต่งคงไม่ได้ฉบับสันสกฤตมาเป็นแบบเป็นราก แต่คงจะได้ทราบความหลังความศักดิ์สิทธิ์ของอุษณฺีวิชัยธารณฺีมาเป็นอย่างดี จึงได้คิดแต่งเป็นสูตรในภาษาบาลีขึ้นที่จะแต่งในลังกาหรือในเมืองไทยนี้เอง อุณ्हิสสวิชัยสูตรฝ่ายบาลีดำเนินเรื่องราว

ในสมัยครั้งพระผู้มีพระภาค เสด็จขึ้นไปเทศนาพระอภิธรรมโปรดพระพุทธรมาดา และเทพบริษัท ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ยังเทวนิกรทั้งหลายให้ได้บรรลุธรรมเป็นจำนวนมาก ครั้งนั้น มีเทพบุตรองค์หนึ่งชื่อสุปติศ มีความประมาทมัวเมาในทิพยกามสมบัติไม่ได้สดับพระธรรมเทศนา จึงอากาศจารีเทพเจ้าผู้มีหน้าที่ฝ่ายประกาศชักชวนเทพบริษัทให้ไปสดับธรรม ได้มาพบเข้า ทั้งอากาศจารีเทพยห์ยंत्रาว่า สุปติศเทพบุตรจะเสวยบุญอีก 7 วัน เท่านั้น ก็จักสิ้นบุญ แล้วจะไปถือกำเนิด ณ อเวจีมหานรก เพราะวิบากแห่งอกุศลกรรมเก่าก่อน ๆ ตามมาให้ผล เมื่อพ้นจากนรกแล้ว ก็จะต้องไปเสวยทุกข์ในทุกคติภูมิอื่น ๆ อีก อากาศจารีเทพจึงแจ้งความเป็นไปนี้ให้สุปติศเทพทราบ สุปติศเทพจึงเริ่มไม่สบายใจ ประกอบทั้งนิมิตแสดงว่าจะต้องจุติเคลื่อนจากสวรรค์ก็ปรากฏก่อน จึงเลยหวนวิตกกัลวภัยที่จะมาในเบื้องหน้า

ในที่สุดพระอินทร์เทวราชแห่งดาวดึงส์ จึงนำไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค ขอถึงพระองค์เป็นสรณะที่พึ่ง ยังความสวัสดิ์ให้เกิดแก่สุปติศเทพต่อไป พระพุทธรองค์จึงตรัสอุณฺหิสวิชัย คือ มงกุฎยอดแห่งธรรมอันมีคุณานุภาพ อาจต่อชีวิตให้ยืนยาวต่อไปด้วยบาทพระคาถา (สุชีพ ปุญญานุภาพ, 2525 : 345)

อนึ่ง พึ่งตั้งอยู่ในธรรม คือ ประพฤติตามราชบัญญัติ รักษาศีล, ถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง, สักการบูชา, เจริญภาวนาถึงคุณพระรัตนตรัย, ให้ยาเป็นทาน, ให้อาหารเป็นทาน เป็นต้น เมื่อปฏิบัติได้อย่างนี้ ก็จักยืนยงด้วยขณมายุ ไม่วิบัติทำลายลงไปในท่ามกลางด้วยภัยเวรต่าง ๆ ยกเสียแต่ความตายเพราะสิ้นอายุเท่านั้น ฯลฯ บุคคลผู้ใดได้เขียนหรือได้อ่าน หรือได้สักการบูชาจำทรงไว้ อนึ่ง ได้กล่าวสั่งสอนแก่ผู้อื่นและมาเคารพปฏิบัติตาม ก็จักมีอายุวัฒนายืนยาว ฯลฯ

สุปติศเทพ ครั้นได้สดับพระพุทธรบรรหารแล้ว จึงเจริญกุศลตามพระพุทธรโอรบาท ก็กลับเป็นผู้มีขณมายุยืนอยู่สิ้น 2 พุทธรันดร ได้เสวยสุขสมบัติสืบสภนธ์ต่อไป พิจารณาดู 2 สูตร เป็นแบบแผนเหมือนกับพระสูตรของลัทธิมันตรยาน คือ เริ่มด้วยการปรารภเหตุการณ์แล้วพระพุทธรองค์ทรงประทานธารณี ลงท่ายเป็นพรรณนาคุณานิสงส์ของธารณี แต่ที่มาแต่งเป็นภาษามคร เห็นจะเกิดขึ้นเมื่อลัทธิมันตรยานเสื่อมลง ภาษาสันสกฤตจึงพลอยสูญตามไปด้วย อาจารย์ชั้นหลังซึ่งนับถือลัทธิเถรวาทแล้ว จึงดัดแปลงแต่งเป็นภาษามครขึ้น ถ้าจะถามว่าหากสาธยายเจริญมนต์ 2 บทนี้จะได้บุญไหม ? ผู้เขียนขอตอบว่า ได้บุญแน่ๆ แต่ต้องทราบความหมายของคำสวดด้วย เช่นในอาการวิตตสูตรก็เป็นเรื่องสรรเสริญพระพุทธรคุณว่า

พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้นทรงพระคุณอย่างนั้น ๆ ผู้เจริญตั้งใจไปตามคำสวดเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธรคุณขึ้น ชื่อว่าได้เจริญพุทธานุสสติ ก็ผู้มีพุทธานุสสติเป็นประจำ รับรองว่าปิดอบายภูมิได้ มีสุดที่เป็นอันหวังได้แน่นอน ส่วนอุณฺหิสวิชัยสูตร ถ้าแปล

เนื้อความคาถาดู ก็เป็นการสั่งสอนให้บำเพ็ญสุจริตธรรมและความดี อาศัยที่ได้บำเพ็ญ ก้าวหน้าในกุศลธรรมยิ่ง ๆ จนกระทั่งได้ผลานิสงส์ต่าง ๆ พิสิตารตามทีพรรณนาได้ แต่จะ เอาดีทางลัดสวดกัน 2-3 จบ แล้วปรารถนาคุณานิสงส์มากมาย เห็นว่าเหลือเกินไป (เสถียร โปธินันทะ, 2540 : 172)

บทสวดอุณห์สหัสวิชัย

(ผู้สวดตั้งนะโม 3 จบก่อนจากนั้นเริ่มสวดไปตามลำดับ)

อตฺถิ อุณฺหิสฺสสว วิชะโย	ธัมโม โลเก อเนนุตตะโร
สัพพะสัตตตะหิตตถายะ	ตั้ง ตวัง คัณหาหิ เทวะเต
ปะริวัชเช ราชะทัณฺเฑ	อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต	อะกาละมะระเณนะ วา
สัพพัสมา มะระเณนา มุตโต	ฐะเปตวา กาละมาริตัง
ตัสสเวยะ อานุกาเวนะ	โหตุ เทโว สุขี สะทา
สุทระสีลัง สะมาทายะ	ธัมมัง สุจะริตัง จะเร
ตัสสเวยะ อานุกาเวนะ	โหตุ เทโว สุขี สะทา
ลิกขิตัง จินติตัง ปุชัง	ธาระณัง วาจะนัง คะรุง
ปะเรสัง เทสะนัง สุตวา	ตัสสะ อายุ ปะวัชเฑะตีติ

คำแปล : ขอพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เอาบุญของข้าพเจ้าทุกชาติให้กับบิดา มารดา ครูอาจารย์ เทพเทวดา เชื้อโรคในตัวข้าพเจ้าเจ้ากรรมนายเวรเจ้าบุญนายคุณของ ข้าพเจ้า ขอให้เจ้ากรรมนายเวร เจ้าบุญนายของคุณข้าพเจ้า ได้โปรดอนุโมทนาบุญ และ อโหสิกรรมแก่ข้าพเจ้าตั้งแต่บัดนี้เถิด

แม้แต่กรรมใดที่ใครทำไว้แก่ข้าพเจ้าก็ตาม ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมทั้งสิ้น ยกถวาย แต่พระพุทธเจ้าเป็นอภัยทาน เพื่อจะได้ไม่มีเวรกรรมใดๆ ต่อไป ด้วยอานิสงส์แห่งอภัยทาน นี้ คຸ້ມครองข้าพเจ้า บิดามารดา ครูบาอาจารย์ คຸ້ມครอง ญาติมิตร บุตรบริวาร ตลอดจนผู้ อุปถัมภ์ข้าพเจ้า มีความสุขความเจริญ สุขภาพแข็งแรง มีดวงตาที่เห็นธรรมพบเจอแต่ กัลยาณมิตร เทอญ (สวิง บุญเจิม, 2554 : 365)

อานิสงส์ของคาถาอุณห์สหัสวิชัย

คำบอกเล่าของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ผู้ใดมาถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะที่พึ่งแล้ว ผู้นั้นย่อมชนะได้ ซึ่งความร้อน อุณห์สส คือความร้อนอันเกิดแก่ตน มีทั้งภายในและภายนอก ภายนอกมีเสื่อ สางคางแดง ภูตผีปีศาจ เป็นต้น ภายในคือกิเลส วิชัยคือความชนะ ผู้ที่มาน้อมเอาสรณะ

ทั้งสามนี้เป็นที่ฟังแล้ว ย่อมจะชนะความร้อนเหล่านั้นไปได้หมดทุกอย่างที่เรียกว่า อุนหัสสวิชัย อุนหัสสวิชัย ธมโม โลก อนุตตโร พระธรรมเป็นของยิ่งในโลกทั้งสาม สามารถชนะซึ่งความร้อนนอก ร้อนใจอันเกิดแต่ภัยต่างๆ ปรีวชเช ราชทนต์ พยคฆะ นาเค วิเส ภูเต อกาลมรณณ จ สพพสม มรณา มุตโต จะเว้นห่างจากอันตรายทั้งหลาย คืออาชญาของพระราชสาส์น เสือสาณ นาค ยาพิช ภูตผี ปีศาจ หากว่ายังไม่ถึงคราวถึงกาลที่จักตายแล้ว ก็จักพ้นไปได้จากความตายด้วยอำนาจ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่ตนน้อมเอาเป็นสรณะที่พึ่งที่นับถืออันนั้น ความซอมนี่มีพระบาลีสาธกตั้งจะยกมาอ้างอิงในสมัยเมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยพระอรหันต์หมู่ 500 รูป ประทับอยู่ในราวป่ามทวันใกล้กรุงกบิลพัสดุ์ เทวดาทั้งหลายพากันมาดู แล้วกล่าวคาถาขึ้นว่า

เยเกจิ พุทธิ สรณิ คตา เสน เต คมิสฺส สนติ อปายภูมิ ปหาย มานุสฺสึ เทหิ เทวกายิ
ปริปุเรสฺสนติ

แปลความว่า บุคคลบางพวกหรือบุคคลใดๆ มาถึงพระพุทธเจ้าเป็นสรณะที่พึ่งแล้ว บุคคลเหล่านั้นย่อมไม่ไปสู่อบายภูมิทั้ง 4 มีนรกเป็นต้น เมื่อละร่างกายอันเป็นของมนุษย์นี้แล้ว จักไปเป็นหมู่แห่งเทพดาทั้งหลายดังนี้ สรณะทั้ง 3 คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มิได้เสื่อมสูญอันตรธานไปไหน ยังปรากฏอยู่แก่ผู้ปฏิบัติเข้าถึงอยู่เสมอ ผู้ใดมายึดถือเป็นที่พึ่งของตนแล้ว ผู้นั้นจะอยู่กลางป่าหรือเรือนว่างก็ตาม สรณะทั้งสามก็ปรากฏแก่เราอยู่ทุกเมื่อ จึงว่าเป็นที่พึ่งแก่บุคคลจริง เมื่อปฏิบัติตามสรณะทั้งสามจริงๆ แล้ว จะคลาดแคล้วจากภัยทั้งหลาย อันก่อให้เกิดความร้อนนอกร้อนใจได้แน่นอน

อานาภาพของคาถาอุนหัสสวิชัยจากคำบอกเล่า

พระคาถาอุนหัสสวิชัย เป็นตำราที่ได้จากสมุทตมเด็จพระสังฆราชเจ้าพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี ท่านว่าอุปเท่ห์ว่าผู้ใดจำเรี่ยพระคาถาอุนหัสสวิชัยคาถานี้ หากไม่ถึงกาลมรณะ (สิ้นอายุขัย) ย่อมปราศจากโรคภัยไข้เจ็บแข็งแรง แม้ในทางโหราศาสตร์ว่าชะตาขาด แต่หากมีใจยึดเกาะเอาคุณแห่งพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอรหันต์เจ้า และภาวนามนต์นี้ ก็จักอาจต่อชะตาไปได้โดยไม่ต้องทำพิธีให้ยุ่งยาก เพียงแต่เคารพเลื่อมใสในพระพุทธ พระธรรม พระอรหันต์เจ้าภาวนาก่อนนอนทุกวันกันชะตาขาดได้ พระคาถานี้อย่างเต็ม พระมหาจาง วัดสุทัศน์ท่านว่าจัดเป็นสิ่งสำคัญจะต้องจารในชนวนพระกริ่งของสมเด็จพระสังฆราชแพ ทำให้พระกริ่งยุคก่อนค่อนข้างเข้มขลังกว่าสมัยนี้ที่หล่อสำเร็จแล้วเสกที่หลัง หลวงตาแยบ วัดโรงช้าง จังหวัดพิจิตร ได้ตำราสมุทตมเด็จพระสังฆราชมา ท่านได้เมตตาสั่งสอนหลวงพ่อไบบิดาของข้าพเจ้า เมื่อบิดาของข้าพเจ้าบวช ก็ได้กำชับว่าให้ภาวนาคาถานี้อย่าขาด เมื่อวานที่ผู้เขียนแพทย์ก็ภาวนาพระคาถานี้ก็หายก่อนหมอจะฉีดยาแก้แพ้ให้เลยขอนำลงเป็นวิทยาทาน เผยแพร่กิตติคุณพระพุทธคาถานี้ และอนุรักษ์คำของสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหม

รังสีไว้ไม่ให้หายไป ไหนผู้ใดจะใช้คาถานี้ให้รำลึกถึงเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธาจารย์โต พรหมรังสี หลวงตาทวด แยม อตถพาโร วัดโรงช้าง พิจิตรก่อนก็ดี ท่านทั้งสองจะได้มา อนุโมทนาสาธุการจำเริญพรให้พระคาถานี้คงศักดิ์สิทธิ์ขึ้นกว่าเดิมแล

เครื่องบูชาคาถาอุณฺหิสสวิชัย

1. ดอกไม้สีขาวจำนวน 5 คู่
2. เทียน 5 เล่ม
3. รูป 16 ดอก
4. เงินเหรียญบาท 16 เหรียญ

ขั้นตอนศาสนพิธี

ในภาคอีสานโดยเฉพาะหมู่บ้านของผู้เขียนเองมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้ เริ่มตั้งแต่ บ้านไหนมีคนป่วยไข้ไม่ค่อยสบายป่วยบ่อย หรือบ้านที่เพิ่งมีคนตายไม่นาน มักจะนิมนต์ พระผู้ชำนาญในการสวดคาถาอุณฺหิสสวิชัยมาสวดที่บ้าน โดยจัดเตรียมเครื่องบูชาตามที่ กล่าวมาแล้วไว้ตั้งแต่หัวค่ำ จากนั้นจะไปนิมนต์พระสงฆ์ให้มาสวด เมื่อได้เวลาคือประมาณ 19.00 น. เมื่อพระมาถึงจะนิมนต์นั่งบนอาสนะที่เตรียมไว้ จากนั้นมรรคทายกจะนำบูชา พระรัตนตรัย อาราธนาศีล 5 รับศีลเสร็จ มรรคทายกจะนำกล่าวอาราธนาธรรม จบแล้ว พระสงฆ์รูปที่ชำนาญในการสวด (จะไม่นิยมสวดหลายรูปเหมือนพิธีอื่นๆ) พอสวดเสร็จ เจ้าภาพ (เจ้าของบ้าน) ถวายจตุปัจจัย กรวดน้ำ รับพร เป็นเสร็จพิธี

ทำไมต้องสวดอุณฺหิสสวิชัย

มีความเชื่อมาแต่โบราณว่า หากมีคนป่วยไม่สบาย หรือทำมาค้าขายไม่ขึ้น หรือ ขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ มักจะนิมนต์พระสงฆ์มาสวดอุณฺหิสสวิชัย เพื่อความเป็นสิริมงคล ขับไล่ สิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย ดงต๋านานที่กล่าวไว้ตอนต้นแล้ว เพราะมีความเชื่อว่าผู้ใดได้ฟังหรือได้ สวดอุณฺหิสสวิชัยแล้วไซ้ ผู้นั้นทั้งหมดจะไม่มีอุปสรรคปัญหา สุขภาพแข็งแรง อายุยืน ทำ มาค้าขายอันใดก็จะเจริญรุ่งเรือง

บทสรุป

จากการศึกษาคาถาอุณฺหิสสวิชัยทำให้ทราบว่า เป็นคาถาที่ดัดแปลงมาจากพุทธ ศาสนาฝ่ายมหายาน ซึ่งเน้นเรื่องความหลังความศักดิ์สิทธิ์ เป็นมนตราที่ชาวพุทธมหายาน เชื่อว่า เป็นยอดแห่งพระธรรมทั้งหลายเป็นประโยชน์แก่สัตว์ทั้งมวล เมื่อให้สวดบน สาธยายทุกเช้าค่ำย่อมห้ามเสียซึ่งภัยทั้งปวง อันจะเกิดขึ้นจากผีปีศาจหมู่พยุคษ์ผู้ใหญ่น้อย

หรือผู้ใดได้เขียนไว้ก็ดี ได้ฟังก็ดี ได้สวดมนต์ภาวนาอยู่ทุกวันก็ดี จะมีอายุยืน หนึ่งบุคคล ผู้ใดบูชาแก้วทั้ง 3 คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่เป็นยาอันอุดม ย่อมคุ้มครองผู้นั้น ให้พ้นจากทุกข์ภัยพยาธิทั้งปวง ด้วยอำนาจพระอุณหิสสวิชัยนี้ จะรักษาคุ้มครองให้ชีวิตของท่านเจริญสืบต่อไป รักษาไว้ให้มันอย่าให้ขาด เหมือนที่พระพุทธองค์ทรงแสดงให้สุปฏิภูจिताเทพบุตรฟัง แล้วได้น้อมจิตไปตามกระแสธรรมที่พระองค์ทรงแสดง ทำให้มีกายที่ ผ่องใส มีอายุยืนจนถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าศรีอริยมุตไตรย จึงจะจตุตจากเทวโลกลงมา สูโลกมนุษย์ เป็นพระอรหันตชินาสวระองค์หนึ่ง จากที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า อุณหิสสวิชยะคาถา เป็นพระคาถาที่นิยมสวดเพื่อสืบชะตาต่ออายุในคนที่กำลังจะหมดอายุขัย ชะตาขาด มีเคราะห์ และยังเป็นพระคาถาศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยป้องกันภัยจากภูต ผี ปีศาจและสิ่งไม่ดี ทั้งปวงได้อีกด้วย

บรรณานุกรม

- นางเยาว์ ชาญณรงค์,รศ. (2553). **วัฒนธรรมและศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), (2556). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 26. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- สวิง บุญเจิม, (2554). **ตำรามรดกอีสาน**. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์มรดกอีสาน.
- สุชีพ ปุญญานุภาพ, (2525). **พระไตรปิฎกสำหรับประชาชน**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เสถียร โพธิ์นันทะ, (2541). **ปรัชญามหายาน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.